

Incidentie en overleving van patiënten met carcinoiden en peritoneale metastasen

Ariana Madani^{1,2}; Irene Thomassen^{2,3}; Yvette van Gestel³; Jarmila van der Bilt¹; Inne Borel Rinkes¹; Ignace de Hingh⁵; Valery Lemmens^{3,4}

INTRODUCTIE

Carcinoiden zijn zeldzame, langzaam groeiende maligniteiten die ontstaan vanuit neuroendocriene cellen in het gehele lichaam. Peritoneale metastasen (PM) van carcinoiden zijn zeer zeldzaam en incidentie en overleving is onbekend. Het doel van deze studie was populatie-gebaseerde data over incidentie, risicofactoren en prognose bij patiënten met carcinoiden te presenteren.

METHODEN

Alle data van patiënten met een NET gediagnosticeerd tussen 2000 en 2012 werd verzameld uit de Nederlandse Kanker Registratie. Incidentie en overleving werden bepaald en risicofactoren voor PM werden berekend met behulp van een multivariate logistische regressie analyse.

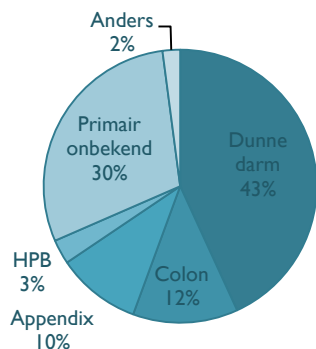
RESULTATEN

In totaal werden 4325 patiënten gediagnosticeerd met een NET, waarbij in 1132 (26%) tevens sprake was van metastasen.

PM waren aanwezig in 252 patiënten (22%, 6% van alle NETs), waarvan 100 (40%) PM als enige metastase lokalisatie hadden.

De dunne darm (n=104) was de meest voorkomende primaire tumor lokalisatie in patiënten met PM (Fig. 1). Oudere leeftijd (>60 jaar) en goblet cell carcinoid subtype waren risicofactoren op het ontwikkelen van PM (Tabel 1). Mediane overleving was vergelijkbaar tussen patiënten met PM als enige lokalisatie en PM met andere metastasen en alleen andere metastasen (Fig. 2). Mediane overleving in patiënten met PM was afhankelijk van de primaire lokalisatie van de NET en was het laagst in appendix (14 maanden), gevolgd door colon (38 maanden), onbekend (42 maanden) en dunne darm (120 maanden) (log rank p<0.001)(Fig.3).

Fig. 1 Verdeling van PM in NETs

Tabel 1 Logistic regressie naar het risico op PM in alle patiënten met NETs (* p<0.05)

PM totaal n=251		Odds ratio (95% CI)
Geslacht	Man	1.00
	Vrouw	1.04 (0.81-1.35)
Leeftijd	<40	0.16 (0.06-0.40)*
	40-60	1.00
	60-80	1.75 (1.30-2.36)*
	>80	1.73 (1.08-2.77)*
Periode van diagnose	2000-2003	1.00
	2004-2007	1.06 (0.62-1.78)
	2008-2012	1.02 (0.67-1.54)
Goblet cell	Nee	1.00
	Ja	2.14 (1.30-3.5)*
GI lokalisatie	Nee	1.00
	Ja	0.73-1.29

Fig. 2 Overleving van patiënten met PM naar patroon van metastasen

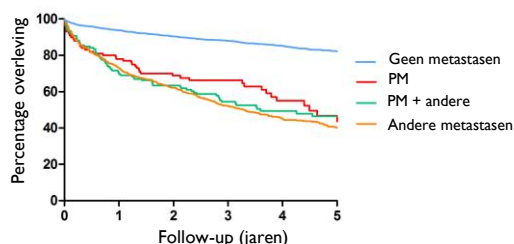
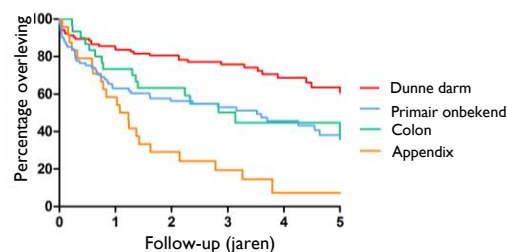

Fig. 3 Overleving van patiënten met PM naar lokalisatie primaire tumor

CONCLUSIE

PM van NETs zijn niet zeldzaam, aangezien één op de vijf patiënten met een gemetastaseerde NET was gediagnosticeerd met PM. Overleving van patiënten met PM was met name afhankelijk van de primaire lokalisatie van de NET. Mediane overleving van patiënten met PM als enige metastase lokalisatie was vergelijkbaar met patiënten met metastasen op afstand. Patiënten met PM van NETs zouden kunnen profiteren van intraperitoneale behandelstrategieën.

¹ Afdeling chirurgie, Universitair Medisch Centrum, Utrecht; ² Afdeling chirurgie, Kennemer

Gasthuis, Haarlem.; ³ Integraal Kanker Centrum Nederland, Eindhoven; ⁴ Afdeling publieke

gezondheidszorg, Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam; ⁵ Afdeling chirurgie, Catharina

Ziekenhuis, Eindhoven